

Motion till riksdagen 2023/24:2171

av **Johanna Hornberger (M)**

Lägre flyttskatter för ökad rörlighet på bostadsmarknaden och ökad tillväxt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över flyttskatterna vid försäljning av bostad och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hög rörlighet på bostadsmarknaden ger människor möjlighet att uppfylla livsdrömmar och att anpassa boendet efter nya behov och förutsättningar. Det finns även samhälls-ekonomiska vinster med en hög rörlighet på bostadsmarknaden såsom möjligheter att flytta till arbete eller studier, bättre matchning på arbetsmarknaden och ökad tillväxt. Trots det hindras idag ökad rörlighet på bostadsmarknaden av fortsatt höga flyttskatter.

Med flyttskatter menas de olika skatter som uppkommer vid köp eller försäljning av en bostad: kapitalskatt på vinsten vid en försäljning, stämpelskatt och uppskovsränta m.m. Stämpelskatten försvårar finansiering av småhus för den nya familjen. Att uppskov med reavinstskatten inte gäller på samma sätt vid flytt till billigare boende drabbar äldre som vill lämna villan för ett mindre boende.

En ny jämförelse mellan medlemsländerna i EU visar att Sverige sticker ut avseende beskattningen vid försäljning och köp av bostad. OECD har även riktat kritik mot Sveriges höga flyttskatter. Jämförelsen visar att Sverige har EU:s allra högsta flyttskatter – EU:s högsta reavinstskatt på bostäder och högsta skatt på nya in-teckningar (stämpelskatt). Vi är också det enda land där det saknas undantag från skatt vid försäljning och köp av bostad. En förändring av reavinstskatten genom en nedtrappning av skatten där den som ägt samma bostad länge till slut befrias från skatten vore ett efter-längtat första steg för att lätta beskattningen och skulle innebära att Sverige närmar sig andra EU-länder avseende bostadsbeskattning.

Undersökningar visar att framförallt personer i gruppen äldre och yngre drabbas av höga flyttskatter. Äldre har många gånger inte möjlighet att lämna villan till förmån för

en barnfamilj som skulle kunnat flytta in – då skatterna är för belastande. Höga flyttskatter gör det förmånligt att bo kvar i villan även om den är för stor. Undersökningar visar att ungas framtid begränsas då en trög bostadsmarknad får unga att överväga att tacka nej till arbete och i värsta fall att inte skaffa barn.

Gruppen äldre har många gånger en lägre inkomst vilket, med flyttskatterna, innebär att en försäljning av villan för att köpa en mindre men anpassad lägenhet skulle innebära en högre boendekostnad. En villa behöver också många gånger anpassas när åldern gör att rörligheten minskar, och den kostnaden belastar idag kommunerna. Ofrivillig ensamhet ökar också när ett annat boende hindras av skatteskal.

Flyttskatterna bör ses över för att tas bort, minskas eller förändras så att de negativa konsekvenserna av en trög bostadsmarknad motverkas för att människors livsdrömmar i större utsträckning blir möjliga, för att minska ofrivillig ensamhet och för att skatterna inte ska hindra att barn kommer till världen. Samtidigt kan förändrade flyttskatter öka tillväxten i framförallt våra storstäder såsom Stockholm. Andra vinster med en ökad rörlighet på bostadsmarknaden är att vi skulle nyttja våra bostäder mer effektivt och därmed minska Sveriges utsläpp. Framförallt behöver ett undantag från reavinstbeskattningen införas där personer som ägt bostaden länge får en lägre beskattning för att stötta äldre som vill förändra sin boendesituation.

Johanna Hornberger (M)